

prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău
Judecător: O. Melniciuc
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Minciuna, V. Mihaila, L. Popova

dosarul nr. 3ra-1335/17

Î N C H E I E R E

06 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
judecători

Ala Cobăneanu
Ion Druță, Iuliana Oprea

examinând admisibilitatea recursului declarat de Beltei Oxana,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Beltei Oxana împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova și Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, cu privire la constatarea ilegalității refuzului, anularea și obligarea emiterii actului administrativ, restituirea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017, prin care s-a admis apelul declarat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 09 decembrie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a ț ă :

La 01 august 2016, Beltei Oxana s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova și Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, cu privire la constatarea ilegalității refuzului, anularea și obligarea emiterii actului administrativ, restituirea sumei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin cererea din 12 aprilie 2016 adresată Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, a solicitat admiterea în profesia de avocat în temeiul art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură.

Menționează că, prin hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 29 aprilie 2016, nu s-a dat curs cererii și s-a acordat un termen de 15 zile calendaristice

pentru înlăturarea neajunsului și anume, achitarea taxei în cuantumul stabilit de 5 000 lei prin hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților din 01 iulie 2011.

În pct. 3 din hotărâre s-a indicat că în cazul neînlăturării neajunsului privind achitarea taxei în termenul stabilit, cererile și înscrisurile anexate vor fi restituite fără examinare.

Menționează reclamanta că, deși s-a conformat hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 29 aprilie 2016, achitând taxa de 5 000 lei pe contul Uniunii Avocaților, la data de 03 iunie 2016, prin hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat i-a fost respinsă cererea, pe motiv că nu întrunește condițiile art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură.

Hotărârea menționată a fost publicată pe pagina oficială www.uam.md, însă fără a fi indicate motivele pe care se întemeiază soluția de respingere a cererii și fără a-i fi adusă la cunoștință.

Invocând ilegalitatea hotărârilor Comisiei de licențiere din 29 aprilie 2016 și respectiv din 03 iunie 2016, în adresa Uniunii Avocaților la 30 iunie 2016 a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat admiterea în profesia de avocat, cu eliberarea ulterioară a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, după înlăturarea stării de compatibilitate, conform art.10 alin.(2) și art.11 alin. (1) din Legea cu privire la avocatură, precum și restituirea sumei de 5000 lei, solicitată în calitate de taxă pentru accederea în profesia de avocat.

Semnalează că, cererea prealabilă nu a fost examinată de organul ierarhic superior, Uniunea Avocaților, dar de către organul emitent, Comisia de licențiere, care prin hotărârea din 08 iulie 2016 a respins-o neîntemeiat.

Consideră că, prin neexaminarea cererii prelabile precum și prin refuzul Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, pe care îl consideră ilegal, i-a fost lezat dreptul în alegerea liberă a profesiei.

Reclamanta afirmă că, întrunește condiția prevăzută de lege pentru a fi scutită de la efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare, dat fiind că are o vechime în muncă în funcție de procuror mai mult de 10 ani și nu sunt careva impedimente legale ce ar impune Comisia de licențiere de a respinge cererea sa în partea ce ține de admiterea în profesie, deoarece, în acest sens libertatea în alegerea activității profesionale îi aparține, iar eventuala motivare a Comisiei prin faptul incompatibilității este lipsită de careva suport legal și contravine atât legislației în vigoare, cât și drepturilor și libertăților garantate și protejate inclusiv de Convenția Europeană.

Susține că, Comisia de licențiere, urma doar să constate corespunderea sa în raport cu celelalte condiții stabilite de lege, și numai după admiterea în profesia avocat era în drept să decidă asupra incompatibilității, având în vedere că, starea de incompatibilitate nu survine în momentul depunerii cererii de admitere în profesia de

avocat, dar în momentul în care candidatul deține dreptul de a desfășura activitatea de avocat în conformitate cu prevederile art. 12 din Legea cu privire la avocatură.

Astfel, relatează că, Comisia de licențiere la etapa admiterii în profesia de avocat este în drept să admită în profesia de avocat solicitanții angajați în câmpul muncii în funcțiile retribuite conform art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură, și nimic nu îngrădește retragerea licenței respective în ipoteza în care solicitantul nu va respecta prevederile art. 11 din Lege, la etapa licențierii profesiei de avocat.

Opinează reclamanta că, cele două etape de accesare în profesia de avocat prevăzute de legiuitor la Capitolul III și IV din Legea cu privire la avocatură, asigură respectarea art. 11 din Lege, pe de o parte, și dreptul la viața privată, inclusiv dreptul la exercitarea oricărei funcții retribuite, pe de altă parte.

Solicită, constatarea ca fiind ilegale acțiunile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat în partea ce ține de respingerea cererii prin care a solicitat să fie admisă în profesia de avocat; anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03 iunie 2016 prin care a fost respinsă cererea sa privind admiterea în profesia de avocat; anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 08 iulie 2016 prin care a fost respinsă cererea prealabilă; obligarea pârâtului să emită actul administrativ privind acceptarea cererii și admiterea în profesia de avocat, precum și restituirea taxei de 5000 lei, ca ilegal impusă a fi achitată de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 09 decembrie 2016, cererea de chemare în judecată depusă de Beltei Oxana, a fost admisă parțial. S-a recunoscut ca fiind ilegal refuzul Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind admiterea Oxanei Beltei în profesia de avocat. S-a anulat hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03 iunie 2016, în partea respingerii cererii Oxanei Beltei în admiterea în profesiei de avocat și s-a obligat Comisia de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova să o admită pe Beltei Oxana în profesia de avocat. În rest pretențiile din cererea de chemare în judecată în partea anulării hotărârii din 08 iulie 2016, prin care s-a respins cererea prealabilă, obligării eliberării licenței și restituirii taxei de 5000 lei, ca ilegal impusă a fi achitată de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat, au fost respinse ca nefondate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 27 decembrie 2016, Uniunea Avocaților din Republica Moldova a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017, s-a admis apelul declarat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, s-a casat integral hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 09 decembrie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată a Oxanei Beltei a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 31 iulie 2017, Beltei Oxana a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia contestată, considerând-o neîntemeiată și ilegală, prin faptul că a fost emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

În acest sens, indică că, instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 10 din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19.07.2002, statuând greșit că persoana care nu a demisionat din funcția de procuror nu poate fi admisă în profesia de avocat.

Astfel, susține că, la etapa depunerii cererii de admitere în profesia de avocat, persoana care a depus cererea nu se poate afla în incompatibilitate deoarece, nu are statut de avocat, ci doar aspiră la un asemenea statut, iar respingerea cererii de admitere în profesia de avocat este o încălcare a dreptului la muncă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei instanței de apel din 31 mai 2017 a fost expediată în adresa părților la 12 iunie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire cu nr. 10106 (f.d. 127), însă careva date privind recepționarea deciziei de către recurentă la materialele dosarului nu există.

Prin urmare, recursul declarat de Beltei Oxana la 31 iulie 2017, se consideră depus în termen.

La 23 octombrie 2017, în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, în adresa Uniunii Avocaților și Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La 09 noiembrie 2017, intimații și-au valorificat dreptul procedural respectiv și au depus referință, solicitând respingerea recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de Beltei Oxana, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare

a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Beltei Oxana, este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, completul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În cazul de față, argumentele invocate de către recurentă în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Completul reiterează și faptul că, recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2001, Meyer vs Germania, 22 martie 2016*), însă în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Beltei Oxana, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Beltei Oxana, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Ala Cobăneanu

judecători

Ion Druță

Iuliana Oprea